

Μάθημα/Τάξη:	Εισαγωγή στα Πρότυπα Γυμνάσια-Ν.Γλώσσα
Κεφάλαιο:	Εφ' όλης της Ύλης
Όνοματεπώνυμο Μαθητή:	
Ημερομηνία:	15/01/18
Επιδιωκόμενος Στόχος:	

A. Κείμενο: Ο κυρ Μιχάλης Κάσιαλος

Η ζωγραφιά αυτή είναι του Κύπριου λαϊκού ζωγράφου Μιχάλη Κάσιαλου.

Ο κυρ Μιχάλης από πολύ μικρό παιδί, καθώς ζούσε ανάμεσα στα αρχαία – η Κύπρος είναι σπαρμένη από αγγεία, νομίσματα και αγάλματα πολλών χρόνων – προσπαθούσε με τα παιδικά του χεράκια να φτιάξει και κείνος τέτοια «αρχαία», γιατί φανταζόταν πως ήτανε πολύ εύκολο, αφού τόσα και τόσα φτιάχναν οι πρόγονοί του. Όμως αυτό δε **βάσταξε** πολύ. Οι γονείς του ήτανε χωρικοί από το χωριό Άσσια, είχανε μόνο ένα μικρό χωραφάκι και πολλά παιδιά. Μόλις λοιπόν ο Μιχάλης τέλειωσε το δημοτικό, τον βάλανε κάλφα σ' έναν τσαγκάρη και μόλις σχόλαγε από κει πήγαινε να τάζει τα ζωντανά, να μαζέψει τα ξύλα για το φούρνο, χίλιες δυο δουλειές του χωριού.

Όμως, έστω και τις Κυριακές, έπιανε πηλό κι έφτιαχνε αγαματάκια και λυχνάρια. Ό,τι μέταλλο έβρισκε το σκάλιζε για να το κάνει σαν τα παλιά νομίσματα που είχε βρει οργώνοντας το χωράφι.

Πέρασαν πολλά πολλά χρόνια, το αγοράκι μεγάλωσε, παντρεύτηκε, έκανε και κείνος δικά του παιδιά, πάντα σκυμμένος στη δουλειά, μα πάντα και με τον καημό **να φτιάξει** κάτι δικό του με πηλό και με χρώματα.

Πέρασαν κι άλλα χρόνια, παντρεύτηκαν τα παιδιά του και του κάναν εγγόνια, άρχισε κι ο ίδιος να 'χει περισσότερο καιρό. Όμως, όταν άρχισε το 1955 ο αγώνας των Κυπρίων εναντίον των Άγγλων, που είχαν αγοράσει το νησί τους από τους Τούρκους κατακτητές, ο κυρ Μιχάλης θέλησε να βοηθήσει κι αυτός στον απελευθερωτικό αγώνα. Ήτανε όμως κιόλας γέρος, πάνω από 65 χρονών.

Είπε λοιπόν: Εγώ θα ζωγραφίσω τους αγωνιστές. Ζωγράφισε λοιπόν τους ήρωες σαν τον Αιζεγκόν, τον αρχιεπίσκοπο Μακάριο, και όταν όλοι θαυμάσανε αυτή τη ζωγραφική, παράτησε πια όλη την άλλη δουλειά κι άρχισε να ζωγραφίζει από το πρωί ίσαμε το βράδυ.

Ήτανε πια 70 χρονών. Φόραγε πάντα τις βράκες και το καλπάκι του, την κάτασπρη πουκαμίσια, ρώταγε την κυρα-Ρήνη, την αγαπημένη γυναίκα του, αν της άρεσε κάθε ζωγραφιά που τέλειωνε, και σαν εκείνη του 'λεγε «ναι, είναι σπουδαία», αυτός χαιρότανε σαν να του 'λεγε

μπράβο ο κόσμος ολόκληρος και ξαναριχνόταν στη δουλειά. Και μια που η Κύπρος του είχε πια λευτερωθεί κι είχε ζωγραφίσει όλους τους ήρωές της, βάλθηκε να ζωγραφίσει όλες τις ομορφιές του τόπου του, ήθη και έθιμα, ό,τι μπορούσε να εξαφανίσει ο σύγχρονος πολιτισμός.

Τώρα πια μπροστά στο φτωχικό του σπίτι μια ταμπέλα έγραφε: ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΣΙΑΛΟΣ, λαϊκός ζωγράφος, και μπαινοβγαίνουν οι άνθρωποι από το πρωί ίσαμε το βράδυ να θαυμάσουν και ν' αγοράσουν τα έργα του.

Ο Κάσιαλος που γίνηκε ζωγράφος στα εβδομήντα του χρόνια, στα ογδόντα οχτώ του ήταν διάσημος πια και καθώς αγαπούσε με πάθος το χωριό του, αποφάσισε να χτίσει μόνος του μια εκκλησία και να τη ζωγραφίσει ολόκληρη μοναχός του.

Κι αυτό το μεγάλο του όνειρο το έκανε πραγματικότητα. Το 1973 ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος εγκαινίασε την εκκλησία του κυρ Μιχάλη κι οι καμπάνες διαλαλούσαν χαρούμενες το μεγάλο γεγονός.

Όμως το **θαυμαστό** παραμύθι του μεγάλου Κύπριου λαϊκού ζωγράφου δεν τέλειωσε όμορφα, όπως τα παραμύθια. Τον Αύγουστο του 1974 οι Τούρκοι **μπήκανε** στην Κύπρο, μπήκανε στην Άσσια, κι όπως γίνεται πάντα στον πόλεμο, που τίποτα δε σέβεται, ούτε τέχνη, ούτε γεράματα, ούτε ανθρώπινες ζωές, ρήμαξαν και σκότωσαν αθώους. Ανάμεσά τους ήταν κι ο γερο-Κάσιαλος, αυτός που τόσο τραγούδησε την ελευθερία της Κύπρου και τις ομορφιές της. Όμως, αν εκείνος πέθανε, μένουν αθάνατες οι εικόνες του, σαν και κείνα τα αρχαία που 'βλεπε γύρω του μικρός και που μιλούν ακόμα για κείνους που ζήσανε πέντε χιλιάδες χρόνια πριν από εμάς.

Τατιάνα Μιλλιέζ

B. Παρατηρήσεις:

B1. Γράψε Ο δίπλα από τις ορθές προτάσεις και Λ δίπλα από τις λανθασμένες.

----- Ο Κάσιαλος προερχόταν από φτώχη και πολύτεκνη οικογένεια.

----- Όταν τέλειωσε το Δημοτικό, ο Κάσιαλος πήγε σε ειδικό σχολείο για να μάθει να ζωγραφίζει.

----- Ο Κάσιαλος παντρεύτηκε το 1955.

----- Ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος εγκαινίασε την εκκλησία που έχτισε ο Κάσιαλος.

----- Ο Κάσιαλος πέθανε τον Αύγουστο του 1974.

B2. Να υπογραμμίσεις τη σωστή απάντηση που είναι μια κάθε φορά.

1. Το χωριό του κυρ Μιχάλη Κάσιαλου ήταν:

(α) η Αμμόχωστος

(β) η Άσσια

(γ) η Λύση

(δ) δε φαίνεται από το κείμενο

2. Η μόρφωση του Κάσιαλου ήταν:

- (α) Δημοτικό   (β) Γυμνάσιο   (γ) Λύκειο   (δ) δεν είχε πάει σχολείο

3. Ο Μιχάλης Κάσιαλος φόραγε πάντα:

- (α) μοντέρνα ρούχα   (β) παντελόνια και πουκάμισα
(γ) παραδοσιακά ρούχα   (δ) παλιά ρούχα

4. Τι ζωγράφισε ο Μιχάλης Κάσιαλος;

- (α) Τους ήρωες του απελευθερωτικού μας αγώνα του 1955 – 59.
(β) Τα ήθη και τα έθιμα του τόπου μας.
(γ) Τις ομορφιές του τόπου μας.
(δ) Όλα τα πιο πάνω.

5. Ποιο ήταν το μεγάλο όνειρο του Κάσιαλου;

- (α) Να ζωγραφίσει τους ήρωες του 1955 – 59.
(β) Να ζωγραφίσει τα ήθη και τα έθιμα της Κύπρου.
(γ) Να ζωγραφίσει τις ομορφιές της Κύπρου.
(δ) Να κτίσει μια εκκλησία και να τη ζωγραφίσει μόνος του.

Μονάδες 10

Γ1. Βάλε αριθμούς από το 1 – 6 για να δείξεις με ποια σειρά έγιναν τα γεγονότα.

----- Όταν σχόλαγε από τη δουλειά, βοηθούσε τους γονείς του στις δουλειές που είχαν.

----- Ο Κάσιαλος παντρεύτηκε και έκανε κι εκείνος δικά του παιδιά, μα πάντα είχε τον καημό να φτιάξει κάτι δικό του με πηλό και με χρώματα.

----- Τις Κυριακές, όμως, έβρισκε λίγο χρόνο κι έφτιαχνε αγαλματάκια και λυχνάρια.

----- Ο Κάσιαλος από μικρό παιδί προσπαθούσε να φτιάξει «αρχαία».

----- Ο Κάσιαλος έγινε ζωγράφος στα εβδομήντα του χρόνια.

----- Μόλις τέλειωσε το δημοτικό, οι γονείς του, τον βάλανε κάλφα σε έναν τσαγκάρη.

Γ2 α. Να γραφούν συνώνυμες λέξεις για τις παρακάτω: θαυμαστό, μπήκανε, να φτιάξει, βάσταξε.

β. διαλαλούσαν: Να γραφούν οι παρελθοντικοί χρόνοι του ρήματος. Έπειτα να αντικατασταθεί στην Υποτακτική και Προστακτική Αορίστου, χωρίς να αλλάξετε το πρόσωπο .

Μονάδες 10

Δ: Να απαντήσεις τις πιο κάτω ερωτήσεις:

1. Ο Κάσιαλος από μικρός προσπαθούσε να φτιάξει κάτι δικό του. Να δικαιολογήσεις την άποψη αυτή με δύο συγκεκριμένες προτάσεις από το κείμενο.

(α) -----

(β) -----

-----

2. Ποια ήταν η σχέση του Κάσιαλου με τη γυναίκα του; Αναφερθείτε σε συγκεκριμένα αποσπάσματα του κειμένου.

-----

3. Ο Κάσιαλος αναγνωρίστηκε ως ζωγράφος; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

-----

4. Ο Κάσιαλος πώς πέθανε;

Μονάδες 20

Ε. Παραγωγή Λόγου:

Το παραπάνω κείμενο αποτέλεσε αφορμή για την επικείμενη εκπαιδευτική εκδρομή του σχολείου σας σε ένα μουσείο λαϊκής τέχνης που φιλοξενούσε έργα Κύπριων ζωγράφων. Να γράψετε μια επιστολή σε

ΑΡΕΙΜΑΝΙΟ
ΔΙΚΤΥΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

έναν φίλος σας που φοιτά σε ένα άλλο σχολείο και να του μεταφέρετε τις εντυπώσεις σας έπειτα από αυτήν την εκδρομή. Το κείμενό σας να έχει απλό και κατανοητό ύφος.

Μονάδες 20